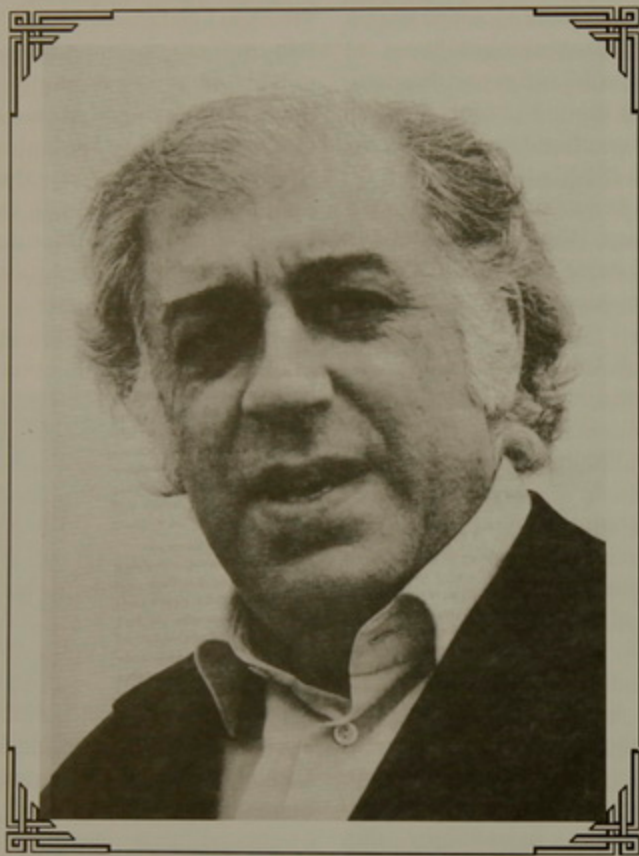

ԾՆՆԴԵԱՆ 90 ԱՄԵԱԿ

Վահրամ Մավեան

(1926-1983)

Զալէ՛, Պզտիկ
Փռչին ի՛նչ փոյթ
Ճամբաներուն սա քարքարոտ,
Վաղն առաւօտ՝
Հոն՝ բարձունքին,
Այգաբացին դիմաց ցնծուն,
Հպարտ նորէն,
Աստուածները պիտի ճակատող համբուրեն:

Երեստի մի Սրբոց Թարգմանչաց վարժարանի ամենէն հռչակուած շրջանավարտներէն եւ Հայ գրականութեան (սփիւռքահայ) կարեւոր գրագէտներէն մէկն է Վահրամ Մավեան: Ծնած է Եաֆֆա 1926-ին, ապրած է Հայոց վանքէն ներս մինչեւ բարձրագոյն ուսման նպատակով արտասահման մեկնելը:

Հայրը քաջ Զէյթունցի Տ. Յակոբ Քահանայ Մավեանն էր, որ մասնակցած էր Զէյթունի եւ Կիլիկիոյ Չորք-Մարգպան (Տօրք-Եոյ) աւանի ինքնապաշտպանական կռիւներուն: Ապա, Կիլիկիոյ անարգաբար Քեմալական Թուրքիոյ յանձնուելէ ետք Մավեաններու ընտանիքը հաստատուած է Երուսաղէմ, ուր քահանայ հայրը մինչեւ իր մահը ծառայած է Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութենէն ներս:

Վահրամ Մավեան դեռ աշակերտական տարիներէն ցոյց տուած է բնածին ուշիմութիւն գիտական դասերու մէջ, իսկ իր գրական առաջին փորձերը կատարած է աշակերտական գրասեղաններէն՝ արժանանալով իր ուսուցիչներուն յատուկ գնահատանքին: Նախնական կրթութիւնը Սրբոց Թարգմանչաց վարժարանէն ստանալէ ետք յաճախած է տեղւոյն Bishop Cobalt վարժարանը, իսկ բարձրագոյն ուսումը շարունակած է Անգլիոյ եւ Իրլանտայի համալսարաններու մէջ՝ տիրանալով Դոկտորայի աստիճանին (PhD):

Դասաւանդած է Նիկոսիոյ Մելիքեան-Ուզունեան վարժարանին մէջ, ապա Հ.Բ.Ը. Միութեան Մելգունեան Կրթական Հաստատու-

թենէն ներս: Եղած է իսկապէս սիրուած ու փնտռուած ուսուցիչ-դաստիարակ մը՝ խոր հետք ձգելով իր աշակերտ-աշակերտուհիներուն հայեցի դաստիարակութեան վրայ:

1963-ին հրաւիրուած է Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան կողմէ՝ գլխաւորելու համար Հայկական Բաժանմունքը: Պաշտօնին բերումով ան մեծ օգտակարութիւն ունեցած է Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութեան, հայկական կազմակերպութիւններուն, սփիւռքի վարժարաններուն, Հայաստանեայց եկեղեցւոյ եւ հայրենիքին՝ Հիմնարկութեան նիւթական օգնութիւնները հասցնելով անյապաղ:

Որպէս բաժանմունքի վարիչ ան շատ յաճախ կը ճամբորդէր հայկական գաղթօճախները, որուն շնորհիւ շատ լաւ կը ճանչնար սփիւռքի հայութեան կարիքները:

Այս ճամբորդութիւններու ընթացքին իր հանդիպումներն ու ստացած տպաւորութիւնները հարուստ աղբիւր դարձած են մտորումներու, որոնք վերածուած են իմաստալից պատմութիւններու, հրապարակախօսական գրաւոր ելոյթներու եւ ակնարկներու:

Գլխաւոր երկերն են՝ «Յամեցող վերադարձ» (բանաստեղծ.), «Հայոյ բեկորներ», «Ամէն տեղ Հայ կայ» եւ «Անկապ օրագիր»:

Վահրամ Մավեանի արձակին մէջ կը շօշափուին հայոյ դիմացկունութիւնը, հայ մնալու յամառութիւնը, հայապահպանութեան խնդիրները, հայը հայրենիքին մօտիկ պահելու անհրաժեշտութիւնը, իսկ բանաստեղծութիւնները նուիրուած են անկեղծ սիրոյ, ապրելու կամքին ու հայրենասիրութեան:

*Թող պարզ խրճիթ մը ըլլայ, քայց հողին վրայ հայրենի՝
Երագիս տունն ապահով,
Ուրկէ ամէն իրիկուն, ինչպէս պալատ մ'արքեանի
Մտնեմ հպարտ անվրդով: (Վ.Մ.)*